

Redegørelse vedr. undersøgelse af klubhuse & hytter

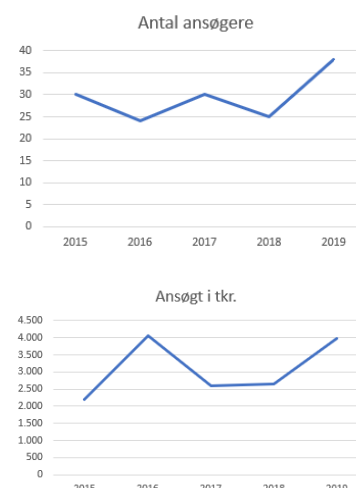
- Fase 5 (maj 2019)

Forord / Baggrund

Efter aftale mellem Kultur- og Fritidsudvalget (KFU) og Viborg Idrætsråd (VI) har idrætsrådet i sæsonen 2018/19 udarbejdet en undersøgelse (fase 5) af behovet for energirigtige investeringer i klubhuse og hytter i Viborg Kommune. Undersøgelsen er udover KFU og VI gennemført i samarbejde med Samrådet for de Uniformerede Korps i Viborg (BUS) og Viborg Fjernvarme (VF). I de forberedende politiske drøftelser mellem KFU og VI har der været et ønske om primært at arbejde med energirigtige tiltag og sekundært at arbejde med forbedringer af klubhuse med en energimæssig vinkel. Denne vinkling er båret med ind i kommunikationen med foreningerne.

Konklusion

I klubhusanalysens fase 5 (2019/2020) har 38 klubber ansøgt puljen for et samlet beløb på kr. 3.967.620. Det er det højeste antal ansøgende klubber i den tid, vi har arbejdet med målrettede tilskud til energiinvesteringer. Det ansøgte beløb tangerer samtidig det højeste ansøgte beløb. Samlet set oplever Viborg Idrætsråd således, at der fortsat er et stort behov for energitiltag og støtte hertil. Ovenstående fremgår ligeledes af vedstående tabeller.

Viborg Idrætsråd behandler alle ansøgere og beregner sammen med Viborg Fjernvarme tilbagebetalingstider for de enkelte energiinvesteringer. På den baggrund har vi prioriteret blandt de indkomne ansøgninger og afvist ansøgninger for knap kr. 2 mio.. Jf. den hidtidige præcedens indstiller Viborg Idrætsråd for en årlig investering på 1,5 mio. kommunale kroner. Undersøgelsen konkluderer i forlængelse heraf, at der er behov for:

1. Investering i energibesparesestiltag i fase 5 på kr. 2.107.525 (hvoraf kr. 1.502.675 er den kommunale andel).
2. Igangsætning af undersøgelsens fase 6 i efteråret 2019. I undersøgelsens fase 6 bør der fortsat være fokus på energibesparesestiltag og forbedringsforslag med en energimæssig vinkel.
3. Byrådet kan med fordel budgettere 1,5 mio. årligt til energiinvesteringer i klubhuse/hytter i årene 2020 – 2023.

En samlet gennemgang af analyserne i fase 1 (2015/16), fase 2 (2016/17), fase 3 (2017/18), fase 4 (18/19) og fase 5 (19/20) viser dels energiinvesteringer for 10,4 mio. kr., hvoraf foreningerne selv har finansieret 3,0 mio. kr., og dels at i alt 72 ud af 137 foreningsklubhuse/hytter har modtaget støtte til energimæssige tiltag. Antal ansøgerforeninger har været støt stigende i løbet af de fem faser. Erfaringerne fra klubhusanalysen viser på den måde, at det tager tid at få alle foreninger/klubhuse i tale. Der er således grund til at forvente, at endnu flere foreninger vil efterspørge medfinansiering til energibesparende tiltag i deres klubhuse i takt med den øgede synlighed, som realisering af de første investeringer, vil betyde. Samtidig viser de foregående faser, at klubberne typisk foretager deres energitiltag løbende – bl.a. efterhånden som klubben kan opspare/prioritere midler til egenfinansieringen - og således ofte genansøger til forskellige projekter over flere år. Endeligt er Viborg Idrætsråd bekendt med en række forbedringsønsker og projekter, der allerede er under drøftelse i klubber ift. de kommende år. På baggrund af ovenstående må det således forventes, at der kommer yderligere ansøgninger til formålet i takt med, at det generelle fokus på energi og energimæssige forbedringer fastholdes. Vi anbefaler derfor, at KFU fortsat sikrer en væsentlig pulje til dette formål i de kommende budgetår.

Om processen

Bag undersøgelsen ligger følgende proces, hvori der løbende har været en dialog mellem KFU, BUS og VI:

1. Politiske drøftelser mellem KFU og VI
2. Forår 2014 indgås aftale om, at Viborg Idrætsråd undersøger området med primær fokus på energibesparelsetiltag og sekundært forbedringer af klubhuse med en energimæssig vinkel
3. Drøftelse mellem BUS, KFU og VI om de grundlæggende elementer og dilemmaer, samt perspektiverne i undersøgelsen
4. Viborg Idrætsråd indgår samarbejdsaftale med Viborg Fjernvarme
5. Møde med alle foreninger om principper og fremgangsmåde - afholdes i samarbejde mellem KFU, BUS, VF og VI (11. september)
6. Med reference til møde med alle foreninger konstrueres model til håndtering af ansøgninger til forbedringer af klubhuse med en energimæssig vinkel (august)
7. Gennemførelse af fase 1 (2014/15)
 - a. Behandling af ansøgninger
 - b. Rapportering til KFU (april)
 - c. Justering af modellens principper og fremgangsmåde
8. Gennemførelse af fase 2 (2015/16)
 - a. Behandling af ansøgninger
 - b. Rapportering til KFU (april)
 - c. Justering af modellens principper og fremgangsmåde
9. Samarbejdsaftale med Energistyrelsen, der ønsker at afklare om modellen kan blive inspirationsmodel for andre kommuner
10. Gennemførelse af fase 3 (2016/17)
 - a. Behandling af ansøgninger
 - b. Rapportering til KFU (maj)
 - c. Justering af modellens principper og fremgangsmåde
11. Gennemførelse af fase 4 (2017/18)
 - a. Behandling af ansøgninger
 - b. Rapportering til KFU (maj)
 - c. Justering af modellens principper og fremgangsmåde
12. Afrapportering til Energistyrelsen (februar, 2019)
13. Gennemførelse af fase 5 (2018/19)
 - a. Behandling af ansøgninger
 - b. Rapportering til KFU (juni)
 - c. Justering af modellens principper og fremgangsmåde

Om ansøgningsprocedure og analysemodel

I det følgende præsenteres kort analysens generelle fremgangsmåde – og specifikke data i forhold til fase 5.

Principmøde med alle klubber

Puljens ansøgningsprocedure og analysemodel er indledningsvis blevet drøftet på et principmøde med alle relevante foreninger i Viborg Kommune (september, 2014). Særligt i forhold til grundlæggende forhold i klubhuse/hytter, indbyrdes prioritering af forskellige forbedringsopgaver i forhold til funktionalitet på klubfaciliteten, egenfinansiering og beregningsmodel til sammenligning mellem klubberne. Resultater af ovennævnte drøftelser er konkretiseret i bilag 1, der dels viser beregningsformlen til sammenligning af klubfaciliteter, gruppering af opgavetyper (grøn, gul, rød, grå), tilskudsprocenter og tager højde for særlige forhold, jf. parternes principielle drøftelser.

Investeringsramme

I dialog mellem KFU, BUS, Viborg Fjernvarme og VI blev der samtidig (i fase 1) valgt en ramme for investeringerne, således at alle energibesparellestiltag, hvor investeringen betales tilbage inden for en 7-årig periode kunne imødekommes. Dette blev i fase 2 udvidet til en 10-årig periode. Investeringer med en længere tilbagebetalingstid afvises i første omgang, men overgår til kategorien forbedringstiltag med en energimæssig vinkel, der fordeles med udgangspunkt i principmødets beslutninger. Samtidig blev det aftalt (i fase 1), at klubbernes energibesparellestiltag støttes med en fordelingsnøgle, der matcher lokaletilskuddet, således at kommunens andel af investeringerne udgør 73 % og foreningernes udgør 27 %.

Uddannelse af konsulenter

Viborg Fjernvarme har stået for oplæring og udstyring af frivillige energikonsulenter med udgangspunkt i dels modellen for undersøgelse af klubbernes energitilstand, viden om nødvendige data for udarbejdelse af beregninger vedr. tilbagebetalingstider, samt en specialudviklet værktøjskasse indeholdende materialer til indhentelse af energidata. Energiforskerne har stillet sig til rådighed med baggrund i en vis forhåndsviden på området så de kunne "opgraderes" til konsulentniveau. Samtidig er energikonsulenterne sammenfaldende med de personer i Viborg Idrætsråds bestyrelse, der har været de gennemgående idrætspolitiske aktører i undersøgelsesdesign og sagens idrætspolitiske behandling.

Ansøgningsskema

Viborg Fjernvarme har videre bistået Viborg Idrætsråd i forhold til etablering af et ansøgningsskema, der indeholder viden og vejledning til klubberne, så de selv kan lave en første inspektion af energiforholdene i deres klubhus. Ansøgningsskema er op til ansøgningsfristen udsendt personligt/håndholdt til den klubansvarlige med eget navn, klub. Det er sket i bestræbelserne på at gøre opmærksom på puljen og være klar til at hjælpe den enkelte klub med et skræddersyet energioptimeringsforløb uafhængigt af klubbens egen viden og kompetencer på området.

Bestilling af frivillige energikonsulenter

På baggrund af klubbernes første egen inspektion bestiller klubberne en af idrætsrådets frivillige energikonsulenter til besigtigelse af klubbens facilitet og vejledning i forhold til udfyldelse af ansøgningsskema.

De frivillige energikonsulenter har besøgt 42 faciliteter i fase 5. Besøgende hos ansøgerne er typisk gennemført i weekender og hverdagsaftener, hvor klubberne har haft mulighed for at mødes med de frivillige energikonsulenter – herunder modtage hjælp til at identificere tiltag og udfylde ansøgningsskema. Besøgene har typisk haft en varighed af 1-2 timer. Forinden besøgene er der udvekslet relevante data. Efter besøget har klubberne udfyldt og indsendt ansøgningsskemaet, herunder indhentet tilbud på relevante tiltag.

Beregninger & kontrol

De ansøgte tiltag er efterfølgende blevet analyseret med støtte fra Viborg Fjernvarme, som bl.a. har foretaget beregninger og kontrol af data på baggrund af idrætsrådets klargjorte data (bygningsdata, forbrugshistorik, priser, mv.). Med udgangspunkt i præcise formler for hvert enkelt tema (fx rørisolering, loftsisolering, tætning, cirkulationspumpe, konvertering af el-varme, vandspare, el-pærer, mv.) er nøgledata til den endelige indstilling fremkommet. Det har mere præcist været følgende data til rådighed ift. en prioritering af ønskerne:

- Besigtigelse af anlægget
- Indhentede tilbud på opgaverne
- Tilbagebetalingstiden for investeringen
- Beregningsformlen til sammenligning af klubfaciliteter
- Gruppering af opgavetyper og tilskudsprocenter
- Særlige forhold

Indstilling

På baggrund af ovenstående data er alle sager behandlet og indstillet til drøftelse i Idrætsrådets bestyrelse. Bestyrelsen har udarbejdet indstilling, jf. bilag 2, hvor en række forslag anbefales imødekommet. Vedlagt som bilag 3 er oversigt over de tidligere års energinvesteringer.

Evaluerings

Det må endvidere nævnes, at der primo 2017 er indgået en samarbejds-/evalueringsaftale med Energistyrelsen, med målet om (primo 2019) at afklare om modellen kan blive inspirationsmodel for andre kommuner. Evalueringsrapporten er positiv og fremlægges for Energistyrelsen medio 2019. Energistyrelsen vil ultimo 2019 være vært for en energikonference for alle landets kommuner, hvor Viborg Kommunes model for energinvesteringer på det folkeoplysende område vil blive præsenteret, til inspiration for andre kommuner. Endvidere følger DIF projektet med henblik på inspiration til at fremme miljøinvesteringer i dansk idræt. Tilsvarende har DGI bragt artikler desangående til inspiration for andre kommuner og idrætsråd.